

EESTI VIBULIIT

ARENGUKAVA AASTATEKS 2017-2020

Arengukava on strateegiline dokument, mis määratleb lähtuvalt Eesti spordipoliitika ja rahvusvahelise spordiliikumise põhimõtetest ning arengusuundadest Eesti Vibuliidu missiooni, eesmärgid, tegevuskava ning rolli Eesti spordi- ja kultuurielus aastateks 2017– 2020.

1. MISSIOON

EVL-i missiooniks on tagada oma tegevusega vibuspordi tasakaalustatud ja jätkusuutlik areng Eestis kooskõlas World Archery reeglitega. Liit propageerib ja koordineerib saavutuslikku ja harrastuslikku vibusporti Eestis ja esindab Eesti vibusporti rahvusvahelisel tasandil.

2. VISIOON: Eesti Vibuliit aastal 2020

- EVL on World Archery poolt tunnustatud vibuklasside tegevuse korraldaja ja arendaja Eestis.
- Välja on arendatud ühtne struktuur, mis seob omavahel noortesporti, saavutussporti, harrastussporti, invasporti, treenerite koolitust ja kohtunike tegevust.
- EVL liidab vähemalt 17 vibuklubi, kümnes Eesti maakonnas on tegutsev vibuklubi, EVL-i liikmesklubide vibulaskurite arv on kasvanud 720 aktiivse liikmeni. Täiskasvanud ja noorteklassi laskurite suhe on täiskasvanud laskurite arvukuse kasvu läbi tõusnud. 2016. aasta suhtarvult 1:4 jõuame 2020. aastaks suhtarvuni 1:3.
- Noored jätkavad tavapäraselt vibuharrastust ka pärast koolide lõpetamist ning tööleminekut, vibuspordi harrastuse juurde naasevad paljud selle alaga varasemalt tegelenud inimesed.
- Tallinnas on vähemalt 3 vibuklubi ja 150 aktiivselt tegutsevat vibulaskurit.
- Tallinnas, Pärnus ja Läänemaal on leitud vibustaadioni kasutamiseks püsivad tingimused.
- Tartus, Türil, Järvakandis, Viljandis ja Saueel on olemas vibustaadioni kasutamiseks püsivad tingimused.
- Tippportlasi, noori ja klubide harrastuslaskureid juhendavad kvalifitseeritud treenerid. Treenerikutsega kvalifitseeritud treenerite üldarv on 3.-4. tasemel 15 ning 5. või kõrgemal tasemel 8 treenerit.
- Töögrupi ja juhatuse koostöös moodustatakse Eesti koondis, kuhu kuuluvad pühendunud sportlased, kes treenivad koondise treeneri(te) ja isikliku treeneri koostöös sündinud treeningplaani alusel ning saavad regulaarselt tuge spordiarstidelt, füsioterapeutidelt ja spordipsühholoogidelt. Koondis kinnitatakse järgmiseks aastaks oktoobrikuus. Tiitlivõistluste esindused kinnitatakse igaks võistluseks eraldi.
- Vibuspordi sportlikud saavutused edenevad järgmistes suundades:
 - Eesti koondise osalemine rahvusvahelistel tiitlivõistlustel peaaesmärgiga kvalifitseeruda olümpiamängudele;
 - Uuendatakse kehtivaid rahvusrekordeid;
 - EMil, MMil, MK etappidel jõuab igal aastal vähemalt viis laskurit 32 parema hulka. 2020. aasta olümpiamängudel osaleb kolm Eesti vibulaskurit, st osaletakse võistkonnaga.
- Eesti Vibuliit järgib strateegiadokumendis Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 kirjeldatud arengusuundi
- EVL-i aastane riiklike ja projekti- ning erakapitali toetuste maht kasvab 70 000 euroni.
- EVL-il on tasakaalus eelarve lähtudes organisatsiooni prioriteetidest ja tegevuskavast. EVL-i tegevuse finantseerimise allikad on:
 - eraldised riigi eelarvest;
 - eraldised kohalike omavalitsuste eelarvest;
 - liikmemaksud;
 - litsentsitasud;
 - osalemistasud;
 - sihtkapitalid ja -asutused;
 - sponsorid ja toetajad;
 - annetused.
- Eestis läbiviidavate võistluste korralduse tase vastab WA nõuetes esitatud võistlusformaadi reeglistikule.
- Eestil on harrastajate tasemeni ulatuvad tihedad suhted lähiriikide vibulaskjatega, eeskätt Läti, Soome ja Leeduga. Käiakse vastastikku võistlustel, Baltimaade meistritiitlid jäävad tavapäraselt Eestisse.
- EVL-i liikmetel on kindlad ja vajadustele vastavad harjutus- ja võistluskohad. Koondisel on talveperioodil võimalik vähemalt 3 korda nädalas harjutada 70 m distantsil.
- Hiljemalt 2020. aastaks toimub Eestis vähemalt 1 rahvusvaheline tiitlivõistlus (nt. Euroopa noorte GP, 3D tiitlivõistlused).

3. HETKEOLUKORD

3.1. Lühiajalugu

Vibuspordiga alustati Eestis 1960. a. Eesti NSV Vibuspordiföderatsioonina. Ala eestvedajad olid Aksel Randmer ja Feliks Hiie. Vibuspordi harrastuskeskusteks kasvasid kiirelt Tallinn, Pärnu ja hiljem ka Järvakandi, Viljandi ja Tartu.

NSVL koondisesse kuulusid Eve Suits, Virve Holtsmeier ja Endla Vellend. Aastatel 1970-75 toodi NSVL võistkonna koosseisus mitmeid medaleid EM- ja MM-võistlustelt. V. Holtsmeier saavutas NSVL naiskonna koosseisus 1975. a. harjutuses FITA-2 maailmameistriitli. Peaaegu samal ajal toimus ka Mati Vaikjärve läbilööks NSVL koondises. Tema suurimaks saavutuseks jäi esimese Eesti vibulaskjana olümpiamängudele jõudmine. 1972. a Münchenis toimunud mängudel saavutas ta 24. koha, mis on siiani Eesti vibulaskjate parim koht olümpiamängudelt. 90-ndatel esindas Eestit rahvusvahelisel tasandil eeskätt Raul Kivilo. Kivilo osales 1992. a Barcelona ja 1996. a Atlanta OM mängudel. 2012.a algas Reena Pärnati esiletõus ning ta osales esimese Eesti naisvibulaskurina Londoni olümpiamängudel. 2016.a Rio de Janeiro mängudel esindas Eestit Laura Nurmsalu.

Aastatel 2007-2011 võideti 3D võistlusformaadis neli rahvusvahelise tiitlivõistluse medalit - Aare Lauren (2007 MM kuld), Steve Morley (2009 MM kuld) ja kahel korral Katrin Virula (2008 EM pronks ja 2011 MM pronks).

Vibuspordiföderatsioon sai Eesti Spordi Keskliidu liikmeks 17.05.1990. a. Vibuspordiföderatsioon sai FITA (World Archery eelkäija) ajutiseks liikmeks 30.12.1991. a. ja täisliikmeks 12.09.1993. a. Eesti Vibuliit loodi Eesti Vibuspordiföderatsiooni õigusjärglasena 28. aprillil 1995.a.

3.2. Hetkeolukorra kirjeldus

- Seisuga 01.01.2017 kuulub Eesti vibuklubide nimekirjadesse 630 vibulaskurit; 3.-4. tasemel 12 treenerit ja 5.-6. tasemel 4 treenerit. Liikmesklubid 2017.a. alguses:
 - Baltic Hunter SC
 - Järvakandi Vibuklubi Ilves
 - Järvamaa Amburite Klubi
 - Kajamaa Spordiklubi
 - Lääne Vibulaskjad
 - Pärnu Vibuklubi Meelis
 - Sõmerpalu Väik
 - Tallinna Vibukool
 - Türi Vibukool
 - Tartu Vibuklubi
 - Vana-Võidu Vibuklubi / Viljandi SK
 - Vibuklubi Sagittarius
 - Vibuklubi Tallinna Kalev
- Noored lõpetavad sageli vibuharrastuse koos kooliga, motivatsioon alaga täiskasvanuna jätkamiseks on nõrk. Puuduvad täiskasvanute juhendajad ning treenerid, Eesti koondis toimib vaid projektipõhiselt ja see komplekteeritakse igaks võistlussõiduks eraldi. Iga nelja noorlaskuri kohta on üks täiskasvanud harrastaja.
- Sportvibu 21 Eesti rekordist rohkem kui pooled on uuendatud viimase 5 aasta jooksul. Plokkvibu rekorditest enamus on uuendatud viimase aasta jooksul. Noorteklassis on 16-st rekordist 4 vanemad kui 5 aastat.
- 3D võistlusformaadis on Eesti koondis olnud rahvusvahelisel areenil viimastel aastatel edukas, samuti on Eesti koondis platsilaskmise formaadis üha konkurentsivõimelisemaks muutunud.
- EVL-i kehtiv põhikiri kinnitati EVL üldkoosolekul 18.veebruaril 2012.

3.3. Organisatsiooni tugevused

- Vibulaskmine on paljudele vana hea tuttav, sellega on mingil eluperioodil mingis vormis tegelenud peaaegu kõik poisid ja tüdrukud. Vibulaskmine pakub emotsiooni - pihta saada on lahe!
- Vibulaskmine arendab ja karastab nii keha kui vaimu.
- Vibusport on jõu- ja võimetekohane väga paljudele. Jõukohase formaadi ning treeningkava leiab nii 7-aastasele kui 75-aastasele, ka varustuse hinnaskaala on piisavalt lai.
- Harrastatavate vibuklasside paljusus (sportvibu, plokkvibu, vaistuvibu, pikkvibu, lihtvibu) ja vibulaskmise formaatide paljusus (platsilaskmine, maastikulaskmine, 3D jt).
- Vibulaskmist saab nauditava viisil harrastada nii tippspordina kui ajaveetmisvõimalusena.

3.4. Organisatsiooni nõrkused

- Vibuspordi kandepind ja Eesti Vibuliidu eelarve on võrreldes teiste alaliitudega võrdlemisi väikesed.
- Tallinnas on vibuspordiga tegelemiseks suhteliselt piiratud võimalused. Mitmes maakonnas puudub vibuspordialane organiseeritud tegevus.
- Erialase ettevalmistusega treenerite vähesus, vibulaskmise treenerite erialase koolitamise ja kvalifikatsiooni tõestamise korra ebasüsteemaatilisus.
- Treenerite vaheline koostöö on nõrk.
- Puudub riiklik kohtunike väljaõppe süsteem.

3.5. Väliskeskkonnast tulenevad võimalused

- Vibusport on maailmas populaarne, rahvusvaheliselt on WA näol tegu tugeva ja suutliku organisatsiooniga.
- Vibuspordi populariseerimine läbi Eestis toimuvate võistluste. Eesmärgiks tuua Eestisse rahvusvaheline tiitlivõistlus mõnes vibulaskmise formaadis.
- Riiklike võimaluste ja PRIA projektirahade kasutamine vibuspordi edendamiseks maakohtades.

3.6. Väliskeskkonnast tulenevad ohud

- Maailma ja Eesti tipptaseme vahe on märgatav. Maailma tipptaseme on viimasel paaril kümnendil väga kiiresti arenenud, seda eeskätt just suure rahvaarvuga riikides, kus vibusport on laia kandepinnaga ja riiklikult toetatud.
- Maailma ja Eesti tipptaseme suure vahe tõttu on keeruline leida toetajaid ning seetõttu raske saavutada läbimurret tippulemustes.

4. EESMÄRGID JA TEGEVUSED

4.1. Kandepind

- Jätkuv noorliikmete arvukuse tõstmine tegutsevates klubides;
- Vibulaskmise atraktiivsuse tõstmine läbi uute põnevate võistluspaikade leidmise;
- Erinevate vanusegruppide kaasamine. Uute laskurite leidmine ja vibuspordi harrastamise lõpetanute tagasitoomine täiskasvanute ja seenioride vanusegrupis;
- EVL-i liikmesklubides on 2020. aastaks 720 liiget. Võistlustel osalevate täiskasvanud ja noorteklassi laskurite suhe on täiskasvanud laskurite arvukuse kasvu läbi tõusnud. 2016. aasta suhtarvult 1:4 jõuame 2020. aastaks suhtarvuni 1:3.
- Eesti Vibuliit toetab vibuklubisid nende püüdlustel järjepidevuse säilimisel ning lasketingimuste tagamisel.

4.2. Vahendid

- Taotleme projektipõhiseid sihtfinantseeringuid, riiklikke ja erakapitalil põhinevaid toetusi;
- Kogume liikmetelt korrapäraselt liikmemaksu, litsentsitasusid ning võistluste osavõtutasusid;
- Jätkame põhjendatud ja läbipaistva toetuste jagamise korra järgmist. Kaasame vähemalt kolm strateegilist pikaajaliste lepingutega eraõiguslikku sponsorit toetamaks arengukavas toodud eesmärke;

4.3. Teadmised

- Koostöös klubidega loome süsteemi kvalifitseeritud treenerite ja kohtunike koolitamiseks (2020. aastaks vähemalt 23 kutsega treenerit ning igas võistlusi korraldavas klubis vähemalt 1 koolitatud kohtunik);
- Tagame WA reeglistike tõlgete kättesaadavuse ja erinevate WA/WAE dokumentide järjepideva integreerimise EVL-i dokumentatsiooni;
- Kaasame projektipõhiselt pädevaid nõuandjaid nii Eestist kui välismaalt, s.h. koostöö ülikoolide kehakultuuriteaduskondadega;
- Kasutame ülikoolide lõpetajate diplomitoid, mis on käsitletud vibulaskmist, oma otsuste ja strateegiate paremaks suunamiseks.

4.4. Organisatsioon

- Iga-aastase tegevusplaani koostamine (võistluskalender, eelarve, juhatuse tööplaani) ja selle täitmine;
- EVL-i kodulehekülje kui vibukogukonna peamise infoliigutamise tööriista haldamine ja täiustamine;
- Välja on töötatud hea juhtimise tava eeskiri ning seda järgitakse igapäevatoos;
- Välja on töötatud sporditulemustega manipuleerimise vastu võitlemise dokument;
- EVL-i liikmete kaasamine liidu arendamisse, moodustame töögrupid EVL-i arenguprojektides ning igapäevatoos osalemiseks;
- Pidev koostöö WA ja WAE-ga.

4.5. Saavutussport

- Koondise tegevuse muutmine senisest projektipõhisest printsiibist koondiseks, mis teeb järjepidevat tööd pikaajalisema programmi alusel;
- Tuginedes tehtud uuringutele, meetmete programmi väljatöötamine, mis hoiaks kooli lõpetanud noori vibuspordiga tegelemas.
- Võimalik hooajaline välistreenerite ja konsultantide palkamine koondise juurde;
- Koostame koondisele teaduslik-tehnilise järelvalve kava soovitavalt koos alljärgnevate valdkondade nõunike kaasamisega :
 - Lasketehnika analüüs
 - Spordivarustus
 - Spordimeditsiin
 - Spordifüsioloogia
 - Spordipsühholoogia
 - Medikatsioon
 - Antidoping
- 2020.aasta olümpiamängudel osaleb vähemalt 4 Eesti vibulaskurit ja osaletakse võistkondadega.
- EMil, MMil, MK etappidel jõuavad igal aastal vähemalt viis laskurit 32 parema hulka.